

Přehled zaměstnanců k 31.12.2001

Jméno/Name	V zoo od
Ing. Lubomír Moudrý	
<i>Ředitel</i>	1992
Dita Bendová	
<i>Asistentka ředitele pro vztahy s veřejností</i>	2000
Kateřina Majerová	do 31.10.2001
Petr Máslo	od 1.10. 01 do 10.12.01
<i>Neobsazeno</i>	od 11.12. do 31.12.01
<i>Asistent ředitele pro informace a vzdělávání</i>	
† Petr Korda	do 26.7.2001
Roman Řehák	od 1.8. 2001
<i>Vedoucí chovatelsko–technického oddělení a zoolog</i>	
Chovatelé:	
Ema Zajíčková	1975
Zuzana Slouková	1984
Sabina Glöcknerová	1997
Lenka Richterová	1999
Jiří Doubek	1992
Oldřich Rajchl	1998
Zdeněk Kovaříč	1998
Jiří Chadima	1999
Miroslava Grunertová	2000
Jitka Fečková	2000
Vasylij Tyrpak	
<i>Vedoucí údržby</i>	od 10.9.2001
Milan Klouda	
<i>pracovník pro údržbu a rozvoj</i>	1999
Eva Fiegerová	
<i>zahradnice</i>	1989
Ivan Stodola	
<i>řidič</i>	1995
Bohuslav Dusík	
<i>pracovník pro údržbu a rozvoj</i>	1997
Jiří Beneš	
<i>zedník</i>	2000
Tomáš Hlaváček	
<i>pracovník pro údržbu a rozvoj</i>	2000
Karel Hikl	
<i>dělník</i>	<i>sezónně</i>
Iossif Mashek	
<i>dělník</i>	<i>sezónně</i>
Zdeněk Kočí	
<i>dělník</i>	<i>sezónně</i>
Stanislav Jony	
<i>dělník</i>	<i>sezónně</i>
Jiří Kukla	
<i>dělník</i>	<i>sezónně</i>
Petr Kindl	

<i>hlídač areálu ZOO</i>	<i>sezónně</i>
Jaroslav Binder	
<i>hlídač areálu ZOO</i>	<i>sezónně</i>
Roman Junek	
<i>hlídač parkoviště</i>	<i>sezónně</i>
Jan Turnhöfer	
<i>hlídač parkoviště</i>	<i>sezónně</i>
Knazovič Pavel	
<i>hlídač parkoviště</i>	<i>sezónně</i>

Ingeborg Opavová

Vedoucí ekonomického oddělení

1988

Jaroslava Granátová

Účetní

1999

Veronika Doubková

prodavačka – Sulawesi shop

1999

Posejpalová Bedřiška

prodavačka – Sulawesi shop

1999

Helena Konášová

prodavačka – Sulawesi shop

2001

Miloslav Eidrna

úklid

1998

Vlasta Kopalová

pokladní – vstupné

sezónně

Helga Bečánová

pokladní – vstupné

sezónně

Libuše Kindlová

prodavačka – občerstvení

sezónně

Oldřich Zeman

prodavač – občerstvení

sezónně

Jana Němečková

prodavačka – cukrárna

sezónně

Alena Pavlíková

prodavačka – cukrárna

sezónně

Iva Fedorjáková

úklid

t.č. MD

Radka Krejčová

chovatelka

t.č. MD

Renata Ludvíková

ošetřovatelka

t.č. MD

Ing. Eva Podhorská

asistentka pro informace a vzdělávání

t.č. MD

Externí veterináři

MVDr. Dobromil Novák

MVDr. Martin Hanzlík

Příchody a odchody zaměstnanců v roce 2001

	Příchod	Odchod
Ekonomické oddělení	9	9
Economical staff		
Chovatelsko-technické odd.	1	1
Ostatní	11	11

Pracovní cesty zaměstnanců ZOO v roce 2001

Místo	Termín	Účastníci	Účel cesty
Zoo Praha	31.1.	Moudrý Majerová	valná hromada Unie č. a sl. zoo, konzultace
Zoo Dresden (D)	14.2.	Moudrý, Opavová, Bendová	projekt E.Z.I.T.T., návštěva zoo
Zoo Praha	1.3.	Moudrý Bendová	projekt E.Z.I.T.T.
Zoo Dvůr Králové n/L, Liberec	13.3.	Moudrý, Bendová, Řehák	projekt E.Z.I.T.T., transport zvířat
Zoo Olomouc	16.3.	Moudrý	návštěva zoo, odborné konzultace
Zoo Jihlava	6.4.	Moudrý	redakční rada Ročenky Unie
Zoo Dresden	2.5.	Moudrý	jednání
Zoo Dvůr Králové n/L	9. – 10.5.	Moudrý, Korda, Opavová	Valná hromada Unie
Zoo Bojnice	24. – 26.5.	Korda	jednání odborné komise UCSZ pro slony
Zoo Dublin (Irsko)	24. – 28.5.	Majerová, Bendová, Slouková, Řehák	projekt E.Z.I.T.T. – jednání odborného týmu
Zoo Ostrava	12. – 13.6.	Moudrý, Řehák	setkání českých, slovenských a polských zoo
Zoo Budapest (H)	24. – 26.6.	Moudrý, Majerová, Richterová, Glöcknerová	projekt E.Z.I.T.T. – jednání odborného a řídícího týmu
Tierpark Berlin, Zoo Berlin	28. – 30.6.	Richterová, Slouková	jednání EAZA Small Mammals TAG, návštěva zoo
Zoo Dresden	30.8.	Moudrý	jednání
Marwell (Anglie)	6. – 10.9.	Majerová	jednání výroční konference evropských zoo-pedagogů EZE
Praha, hotel Pyramida	18.- 20.9., 22.- 23.9.	Moudrý, Řehák, Majerová, Bendová, Slouková, Richterová	jednání výroční konference EAZA a EEP
Zoo Dvůr Králové n/L	10.10.	Máslo, Moudrý	seminář o problematice zákona o zoologických zahradách
Zoo Plzeň	18. – 19.10.	Majerová, Bendová, Máslo, Doubek	setkání propagačních pracovníků českých a slovenských zoo

Stadtverwaltung Pirna (D)	13.12.	Opavová, Bendová, Fiegerová	převzetí příspěvků za adopci zvířat
------------------------------	--------	--------------------------------	--

Návštěvy v ZOO Děčín

9.4. – Dr. Hubert Lücker (Zoo Dresden – SRN) – návštěva zoo, společná tisková konference o přeshraniční spolupráci obou zoo

13.9. – Tomáš Peš (Zoo Plzeň) a Klaus Rudloff (Tierpark Berlin – SRN) – návštěva zoo

16.9. – 39 účastníků pre-conference tour v rámci výroční konference EAZA/EEP v Praze (Zoo Boissiere du Doré, Le Pal, Romagne, Villars les Dombes, Cleres - Francie, Munster, Karlsruhe, Krefeld, Darmstadt - SRN, Dublin - Irsko, Tel Aviv - Israel, Alma-Ata - Kazachstán, Gdansk - Polsko, Zoomarine - Portugalsko, Fuengirola, Terra Natura - Španělsko, Skansen Akvariet a Skansen Foundation Stockholm - Švédsko, Amersfoort - Nizozemí, Charkov, Kyjev – Ukrajina, Twycross – Velká Británie, Moskva – Rusko.

- Hans van Weerd (Artis Zoo – Nizozemí) s kolektivem

17.9. – Ryszard Topola (Zoo Lodz – Polsko) s kolektivem

20.10. – Oleg V. Pavljuk, Zoo Rivne, Oleg Aleksejevič Zubkov – Zoo Jalta (Ukrajina)

Rok 2001 očima ředitele

Úvod

Začátek nového milénia zastihl naši zoo uprostřed hektického pracovního nasazení. Uplynuly pouhé tři měsíce od otevření naší „vlajkové lodi“ – Expozice fauny Českosaského Švýcarska – a na obzoru už bylo dokončení dalších tří nových expozic pro vzácné a ohrožené druhy nejen naší, ale i světové fauny. Zimní měsíce byly ve znamení horečnatého finišování, aby se vše stihlo a na začátku nové sezony mohli již návštěvníci obdivovat další část zoo v novém kabátě. Zanedlouho po otevření expozic byly uzavřeny smlouvy o realizaci dalších dvou projektů Phare, označením „malých“, ale významem a rozsahem činnosti to pro zoo byly projekty relativně rozsáhlé. A konečně k závěru se blížil také projekt „Vzdělávání v evropských zoo s využitím informačních technologií“ – E.Z.I.T.T. Zoo se zařadila do dvou dalších Evropských chovných programů (EEP), dva druhy přivedly poprvé v historii zoo na svět mláďata, z toho jeden odchov znamenal dokonce český a slovenský primát.

Uprostřed našeho snažení nás však opustil člověk, který měl na rozvoji zoo v posledních 3 letech obrovský podíl, který ve prospěch zoo odpracoval nesčetné množství hodin navíc a který byl z rodu těch lidí, kteří svojí prací doslova žijí a kterých je dnes tak zoufale málo. **Petra Kordu**, který v uvedené době zastával pozici vedoucího chovatelsko-technického oddělení a současně zástupce ředitele, přemohla dne 26. července 2001 po nerovném boji zákeřná nemoc. Tato událost poznamenala snad všechny, kdo s ním kdy spolupracovali, především nás v děčínské zoo, ale i kolegy ze Zoo Ústí nad Labem, kde řadu let úspěšně působil jako ošetřovatel a chovatel. Vše, co během jeho působení v Děčíně vzniklo, především expozice, vybudované v období 1999 – 2001 (Expozice fauny Českosaského Švýcarska, Ptačí dům, expozice černých čápů, koček rybářských, jelenů a jeřábů nebo klokanů) nám ho však bude připomínat.

Nové expozice, obnova a rozvoj zoo

Již v roce 2000 jsme díky dotaci z **Programu regionálního rozvoje severozápadních Čech** Ministerstva pro místní rozvoj ve výši 2.894.000 Kč zahájili výstavbu 3 nových expozic v rámci II. etapy rekonstrukce zoo.: **velké voliéry pro čápy černé, expozice drápkatých opiček a konečně dlouho očekávaného pavilonu pro exotické ptáky**. Všechny 3 stavby byly připraveny k realizaci, tj. měly stavební povolení i vybraného dodavatele. Nutno však

dotat, že jestliže projekt voliéry pro čápy čekal na svou realizaci jen o trochu déle než jeden rok, u drápkatých opiček to už byly roky dva a exotičtí ptáci, tedy v našich podmínkách především papoušci, čekali na důstojnou expozici několik desítek let – takto dlouhou tradici má chov těchto nejoblíbenějších opeřenců v naší zoo. Dlouhé roky přežívaly mnohdy velice vzácné druhy v podmínkách, za které by se styděl i naprostý začátečník, navíc je každoročně čekaly dva velice nepříjemné přesuny - ze zimoviště do letních voliér a zpět, což limitovalo i jejich úspěšnou reprodukci. V roce 1990 byl konečně dokončen projekt výstavby nového pavilonu – podle tehdejších znalostí a možností. Protože se během 90. let naprosto změnil přístup k navrhování a realizaci staveb pro zvířata v zoo, doznal změn i tento projekt. Jeho nová verze byla hotova počátkem roku 1997. A pak už se jen čekalo a čekalo... až do roku 2000. Smlouva o dodávce těchto tří staveb byla shodou okolností podepsána ve stejný den, kdy jsme slavnostně otevřeli doposud největší expoziční komplex, Expozici fauny Českosaského Švýcarska, 31.8. 2000.

Všechny tři stavby měly být dokončeny v prosinci 2000. Výstavba expozice pro zvířata však zdaleka nekončí předávacím protokolem nebo kolaudací – proto nás počátkem roku 2001 ještě čekala řada závěrečných úprav – ptačí pavilon, nazvaný později „**Ptačí dům**“, byl uvnitř osázen bohatou tropickou florou, vybaven kmeny a větvemi, vodní nádrží s vodopádem, ale především byly tři jeho zděné stěny kompletně pokryty umělým povrchem, stylizovaným do podoby skalních stěn. V kombinaci s dřevěnou lávkou pro návštěvníky, která nahradila původně plánované betonové cestičky, a přirozeným pokryvem expoziční plochy vzniklo půvabné a jedinečné prostředí, které poprvé ocenili účastníci slavnostního otevření „Ptačího domu“, které proběhlo **22.4. v rámci oslav Dne Země**. Byli mezi nimi senátor Zdeněk Bárta, starosta města Děčína Dr. Medek, přednosta Okresního úřadu Jiří Benedikt a zástupce poskytovatele příspěvku, Ministerstva pro místní rozvoj, ředitel odboru pro pomoc EU a schvalující úředník programů Phare v ČR, Dr. Jiří Horáček.. Vůbec poprvé naši zoo navštívil zástupce vedení Ústeckého kraje, člen jeho Rady a zároveň předseda Svazu cestovního ruchu DELITEUS pan Josef Benda.

Nový pavilon se ihned setkal s nadšeným ohlasem a zájmem návštěvníků. Proto bylo jeho popularity okamžitě využito k tomu, aby veřejnost seznamoval s rozsáhlou **celoevropskou kampaní proti nadměrnému lovu vzácných afrických zvířat, EAZA Bushmeat Campaign**, kterou zahájila Evropská asociace zoo a akvárií (EAZA) v září 2000 a do které se zapojili všichni členové Unie českých a slovenských zoo (UCSZ), tedy i děčínská zoo. Kampaň měla svoji informační a petiční složku. Petici podepsalo v celé Evropě přes **1,9 mil. lidí** a byla v listopadu oficiálně prezentována a předána Evropskému parlamentu a šéfům rozvojových komisí Evropské unie. Zahájení sbírky podpisů proběhlo rovněž 22. dubna a na půdě děčínské zoo ho odstartoval již zmíněný **senátor Zdeněk Bárta**.

Otevření Ptačího domu bylo hlavní událostí roku 2001. První expozice, podpořená MMR – **voliéra pro černé čápy** (*Ciconia nigra*) - byla však otevřena již 1.dubna. K čápům později přibyli i chránění kvakoši noční (*Nycticorax nycticorax*) a kachny laysanské (*Anas laysanensis*).

Expozice drápkatých opiček čekala na své otevření nejdéle. Chyběli nám totiž její obyvatelé a protože transporty z ciziny probíhají obvykle díky „papírování“ i několik měsíců, nebylo kam spěchat. Až v létě se nám podařilo dovézt dva samce tamarína skákavého (*Callimico goeldi*), nazývaného jinak kalimiko, drobné drápkaté opičky, jejíž chov je opět řízen v rámci EEP. Naneštěstí první ze samců uhynul již v karanténě a druhý přesně v den otvírání expozice, 31. srpna. Byla to smůla, která nás v takovéto míře postihla vůbec poprvé. Proto se v expozici představil pouze druhý zde chovaný druh, kotul veverovitý (*Saimiri sciureus*), který ovšem k drápkatým opičkám, tedy do čeledi kosmanovitých, nepatří. Kotulové se však setkali s podobným nadšením návštěvníků, jako již zmínění obyvatelé Ptačího domu.

Svého rozšíření se díky pomoci Fondu malých projektů CBC Phare dočkala **naučná stezka, vedoucí Expozicí fauny Českosaského Švýcarska**. 15. září zde byla veřejnosti, žel

za jejího velice nízkého zájmu, představena její speciální část, obsahující **4 nové informační panely a 6 miniatur stavebních památek**, které se nacházejí v české části Labských pískovců. Modely byly dodány specializovanou firmou pana Stehlíka z Mariánských Lázní. Přes slabou účast veřejnosti při otevření tohoto úseku, ovlivněnou chladným zářijovým počasím, jsme později, v průběhu měsíce října, zaznamenali řadu nadšených reakcí. Přes zimu byly modely uloženy pod střechou a budou opět instalovány vždy až na jaře.

V samotném závěru roku, na přelomu listopadu a prosince, byla otevřena prozatím poslední z dlouhé šňůry expozic let 2000 a 2001. Je z nich absolutně nejmenší, ve vztahu ke svým obyvatelům už to však neplatí. Vzhledem k velikosti **burunduků páskovaných** (*Tamias sibiricus*), těchto půvabných zemních veverek, je velikost jejich nového obydlí opravdu monstrózní a v prostředí zoologických zahrad možná i nevídaná. Expozice pro burunduky, ke kterým později přibudou i někteří drobní pěvci, se stala komorní, ale důstojnou tečkou, uzavírající naprosto zásadní etapu historie naší zoo.

Rozvoj však nejsou jen nové expozice. Kromě nich jsme ještě v roce 2001 realizovali mj. **výměnu topného systému ve správní budově**, museli jsme vzhledem k usnadnění obsluhy přepažit výběh vlků, instalovat elektrické ohradníky jako prevenci vniku predátorů u některých voliér a provést řadu menších akcí. Vzhledem ke stáří a opotřebenosti našeho druhého osobního vozidla Lada Niva (v provozu od roku 1991) jsme museli provést další nutnou obměnu našeho vozového parku a pořídili jsme automobil, který pro náš provoz znamená opravdovou pomoc – vícefunkční Toyotu Yaris, jejíž „rodinná verze“ a její technické možnosti dokonale vyhovují našim provozním potřebám.

Díky realizaci projektu E.Z.I.T.T. (viz projekty), který řešil využití informačních technologií v procesu odborného vzdělávání, dostala naše zoo **lokální autonomní počítačovou síť** (LAN), která spojila všechny naše počítačové stanice, ke kterým, také díky projektu, přibyla jedna nová, která se stala průlomem v dosavadním přístupu využití počítačové techniky – pracovní stanice pro naše ošetřovatele. V závěru roku pak vznikla druhá síť – podniková privátní síť, která tentokrát propojila všechny služební mobilní telefony v rámci sítě Paegas a podstatně snížila náklady na volání. Další průlom přišel v oblasti používání pevných telefonních linek, kdy jsme využili možnosti volby alternativního operátora a meziměstské i mezinárodní hovory realizujeme prostřednictvím sítě společnosti Aliatel.

Vzhledem k tomu, že máme v areálu k dispozici pouze pitnou vodu a k významu a rozsahu používání vody v rámci provozu zoo vůbec jsme již v roce 2000 začali projednávat možnost **realizace průzkumného hydrogeologického vrtu**. Povolení průzkumného vrtu však bylo vázáno na řadu omezení a podmínek a proto jsme se k realizaci dostali až v závěru roku. Díky získání dotace Ministerstva životního prostředí na chov ohrožených druhů zvířat se v našem rozpočtu uvolnily zdroje a proto jsme se souhlasem Zastupitelstva města Děčína na základě výběrového řízení uzavřeli smlouvu o realizaci vrtu se společností Geosan. Práce na vrtu však přerušil příchod sněhové nadílky v prosinci.

Po roční pauze jsme ve spolupráci s fakultou užitého umění a designu UJEP Ústí nad Labem opět připravili výtvarné sympozium studentů v rámci projektu **„Barevný týden“**. Výsledkem sympozia, které proběhlo velice komplikovaně, neboť všichni účastníci se v té době připravovali na další uměleckou dráhu, bylo 5 nových výtvorů, jejichž instalace pro nás samozřejmě představovala určité náklady. Tentokrát se nejednalo o nové objekty pro dětský areál, ale tato velice nekonformní a originální díla byla rozmístěna v areálu. Názory veřejnosti na jejich podobu nebo smysl budou zcela určitě kolísat mezi oběma extrémami, v každém případě však věřím, že i díky těmto výtvorům se atraktivita zoo opět o něco zvýší a nabídka zoo pro veřejnost jimi získala další novou dimenzi.

Realizace nových staveb se musí připravovat často se značným předstihem. Platí to dvojnásobně v případě staveb v zoo a ještě více tehdy, plánujeme-li podání žádosti o

příspěvek ze zdrojů, které nás již v nedávné minulosti podpořily, i odjinud. Proto jsme požádali našeho zřizovatele o uvolnění finančních prostředků na pořízení projektové dokumentace k plánovaným stavbám. Podařilo se získat souhlas Rady města, která na nové projekty uvolnila částku 400 000,-. Z dílny Ing.arch. Stránského, který je autorem převážně většiny novostaveb v zoo, tak postupně vyšly tyto práce: **hospodářská budova – projekt ke stavebnímu povolení, rekonstrukce správní budovy na prostory pro práci s veřejností („zoo-škola“)** – stávající stav a studie, rekonstrukce nebyt. prostor Teplická čp.19 na expozice (tzv. Noční zoo Sulawesi) – průzkum stávajícího stavu. Vzhledem k extrémnímu množství jiných činností nemohla být dokončena studie rekonstrukce posledně uvedeného objektu a další plánované studie. Kromě uvedených projektů byl dodán také prováděcí projekt, vzniklý na základě studie optimalizace tepelného hospodářství zoo, který řeší postupnou úpravu jednotlivých lokálních topných systémů v areálu zoo směrem k vyšší efektivitě a nižší nákladovosti.

Zvířata

Tak jako už tradičně, o zvířatech, především o nejzajímavějších a nejradostněji uvítaných odchovech, se dočtete ve zprávě zoologa. Do Expozice fauny Českosaského Švýcarska přibyl **sokol stěhovavý** (*Falco peregrinus*), který však později uhynul, tetřev **hlušec** (*Tetrao urogallus*), **včelojed lesní** (*Pernis apivorus*) a později i **tetřívěk lesní** (*Tetrao tetrix*). Mezi nové druhy se dále zařadily **majna Rothschildova** (*Leucopsar rothschildi*) a další, chované v Ptačím domě.

Spolupráce

Naše zoo byla v roce 2001 zapojena do následujících organizací:

Unie českých a slovenských zoo (UCSZ)

- ředitel - člen Rady UCSZ a editor Ročenky Unie, zaměstnanci zoo - členové odborné komise pro chov ptáků, malých i velkých koček, koňovitých a kosmanovitých, slonů, komise pro propagaci a vzdělávání, pro ekonomiku a krmivářství)
- účast na Valné hromadě ve Dvoře Králové n/L (Moudrý, Opavová, Korda)

Jednou z hlavních událostí v oblasti činnosti Unie byla příprava prvního **zákona o zoologických zahradách** v historii českých zoo. Příprava probíhala velmi hekticky, přesto Unie připravila řadu pozměňujících návrhů a v průběhu podzimu dokonce svou alternativní verzi. Žel, při prvním čtení zákona došlo ke zpochybnění jeho nutnosti a následně jeho zamítnutí. Vzhledem k požadavku Evropské unie na začlenění problematiky chovu a péče o ohrožená divoká zvířata v zajetí je však očekáváno opětovné zařazení zákona mezi balík zákonů, umožňujících harmonizaci naší legislativy s právem EU.

Evropská asociace zoo a akvárií (EAZA)

- zapojení do 13 Evropských záchovných programů (EEP)
- zapojení do Poradní skupiny pro taxony (EAZA TAG) pro malé savce
- monitorovací plemenná kniha veverek Prévostových (*Callosciurus prevosti*) – vede Lenka Richterová
- členství v komisi EEP pro kočky margay (*Leopardus wiedii*) - Moudrý
- účast na jednání EAZA TAG pro malé savce v Tierparku Berlín (Richterová, Slouková)
- účast na výroční konferenci EEP (Moudrý, Řehák, Majerová, Bendová, Slouková, Richterová) a EAZA (Moudrý) v Praze

Mezinárodní asociace zoo-pedagogů (IZE)

Fauna & Flora International

- účast na jednání evropské větve asociace v Marwellu (UK)

Unie stanic pro handicapované živočichy

- ředitel byl členem komise pro marketing, v rámci jejíž činnosti se zúčastnil přípravy prezentace Unie na veletrhu ProPet a zajistil několik návrhů na logo Unie, zoolog byl členem komise pro odborné publikace

Svaz cestovního ruchu DELITEUS

- svaz, jehož členem je naše zoo od samých počátků, má nejpočetnější členskou základnu v okrese Děčín. Aktivita svazu v průběhu přípravy Strategického plánu rozvoje města Děčína vedla k tomu, že svaz byl pověřen zajištěním realizace většiny úkolů v oblasti rozvoje cestovního ruchu na území města.

V roce 2001 byla dále navázána nebo prohloubena spolupráce s následujícími institucemi:

Pedagogická fakulta UJEP Ústí nad Labem – dohoda o spolupráci v oblasti přípravy diplomových prací studentů v oboru environmentální výchova a osvěta

Správa CHKO Labské pískovce – společná příprava a vydání informačních materiálů a pomoc při realizaci nové části naučné stezky Expozice fauny ČSŠ

Národní park České Švýcarsko, Nationalpark-Haus Sächsische Schweiz – dohoda o spolupráci v oboru environmentální výchova a osvěta

Zoo Dresden – pomoc při realizaci projektů s podporou Phare, společná příprava projektu **1. přeshraniční zoo-škola Drážďany – Děčín**

Integrovaná střední škola technická a Centrum odborné přípravy Most, Selbsthilfe '91 Chemnitz – spolupráce v oblasti využití obnovy areálu zoo pro odborný růst učňů a účastníků kvalifikačních kursů

Centrum komunitní práce Ústí nad Labem – zapojení do projektu Evropský dům v rámci iniciativy Evropské unie EQUAL

Projekty

Projekty, na které Zoo Děčín - Pastýřská stěna na rok 2001 získala granty Evropské unie v rámci přeshraniční a mezinárodní spolupráce:

<u>Název projektu</u>	<u>Program EU</u>	<u>Celkové náklady (Kč)</u>	<u>Grant (EUR)</u>
E.Z.I.T.T.	Leonardo da Vinci	935.000,-	16.500,-
Naučná stezka Expozicí fauny Českosaského Švýcarska	FMP CBC Phare	779.000,-	15.000,-
Virtuální zoo	FMP CBC Phare	183.000,-	3.667,-
CELKEM		<u>1.897.000,</u>	<u>35.167,-</u>

Projekt E.Z.I.T.T.

Do projektu byla zapojena skupina 5 evropských zoo: **Drážďany, Paignton, Dublin, Budapešť a Děčín, ve spolupráci s EAZA a University of Plymouth.** Projekt byl realizován v období prosinec 99 až červenec 2001. Celkové náklady projektu dosáhly asi 250,000,- EUR, Evropská unie projekt podpořila ze zdrojů programu Leonardo da Vinci celkovou částkou přes 150,000,- EUR.

Předmětem projektu bylo vytvoření prototypu **dálkového kursu pro ošetřovatele v zoo** s využitím soudobých možností v oblasti informačních technologií. V podstatě se jednalo o design a výrobu internetových stránek, na kterých byly umístěny odborné informace, potřebné pro výuku, a dále zde byla vytvořena řada možností komunikace a sdílení informací a zkušeností mezi odbornými pracovníky zoologických zahrad. Kurs tohoto druhu v Evropě nebyl dosud realizován, jednalo se tedy o pilotní projekt. Pokud by se v budoucnosti podařilo dosáhnout oficiálního přijetí celoevropskou profesní organizací EAZA, budou kurs moci využívat všechny členské zoo. Pro naši zoo mělo zapojení do projektu stěžejní význam z hlediska image a popularizace, zároveň však přispěl k dalšímu profesnímu růstu našeho odborného personálu. Vytvořené stránky jsou dosud na Internetu k dispozici na adrese ezitt.caiia-star.net – heslo ezitt.

Zapojení Zoo Děčín do projektu E.Z.I.T.T.:

- průzkum zájmu a možností vzdělávání zoo-ošetřovatelů obecně v rámci ČR a specificky v rámci naší zoo
- průzkum počítačových a jazykových schopností našich ošetřovatelů
- zakoupení potřeb: digitální videokamera, scanner, PC, zřízení pracovní stanice pro ošetřovatele
- dodání 36 fotografií a 2 videokazet s cca 120 minutami záběrů zvířat
- proškolení účastníků ze Zoo Děčín v používání PC a Internetu
- průzkum znalostí a schopností v 5 členských zoo UCSZ
- překlad všech odborných textů do češtiny
- komentáře ke kursu, přidávání odkazů
- oslovení různých expertů na IT a vzdělávání s žádostí o hodnocení kurzu
- publicita projektu (články v médiích, informace v Ročence UCSZ)
- prezentace projektu na odborných fórech (valná hromada UCSZ ve Dvoře Králové n/L, setkání českých, slovenských a polských zoo v Ostravě, setkání Asociace vzdělávacích pracovníků zoo v Plzni, výroční konference EEP v Praze)
- průzkum zájmu a popularizace projektu mezi českými a slovenskými zoo
- propagace projektu na www stránkách zoo
- zpracování prezentace projektu na mini-CD ve velikosti vizitek a jejich distribuce ředitelům členských zoologických zahrad EAZA ve střední a východní Evropě kromě Maďarska

Naučná stezka Expozice fauny Českosaského Švýcarska

Záměrem projektu, na jehož realizaci přispěla Evropská unie, bylo představit veřejnosti oblast Českosaského Švýcarska v daleko širším kontextu, než jen výskyt živočišných druhů, s využitím specializované naučné stezky, s informacemi o rozmanitostech živé i neživé přírody, živočiších, rostlinách, a dále o historii života lidí, o jejich zvycích, obydlích, ale i o tom, jak oblast Českosaského Švýcarska obohatila kulturu lidské společnosti. První část stezky vznikla v roce 1999, kdy byl realizován projekt „Informační systém expozice fauny Českosaského Švýcarska“, který představoval zhotovení 100 informačních tabulí, tématicky zaměřených na všeobecné informace o obou národních parcích a na přírodní zajímavosti.

Na tento projekt jsme v roce 2001 navázali instalací dalších **4 informačních panelů** (rozměr 120x90 cm), s prezentací stavebních památek (sochy, kříže, lidová architektura) a uměleckých děl, jejichž autoři byli inspirováni oblastí Českosaského Švýcarska, dále **výrobou a instalací modelů vybraných stavebních památek**, na jejichž výrobě jsme spolupracovali se specializovanými odborníky. Byly zhotoveny 3 modely staveb lidové architektury (zmenšeniny domečků) a 3 modely drobných památek (sochy, pomníky, kříže), které se

nacházejí na území oblasti Českosaského Švýcarska. Modely byly umístěny v sousedství panelů v rámci naučné stezky.

Informační efekt naučné stezky byl dále podpořen vydáním **několika tištěných materiálů**:

- průvodce Expozicí Českosaského Švýcarska
- plán areálu zoo
- série 4 skládanek v české i německé verzi, obsahově odpovídajících novým panelům a informující o tom, jak oblast Českosaského Švýcarska inspirovala výtvarné umělce a skladatele a o některých vybraných památkách lidové architektury

Veškeré výstupy projektu byly v české a německé verzi, text průvodce Expozicí ČSS byl přeložen rovněž do angličtiny.

Virtuální zoo

Naše zoo se již od roku 1997, kdy vznikla její první internetová prezentace, zabývá možnostmi, které skýtá Internet. V roce 1999 byly naše stránky přepracovány do zcela jiné podoby, s mnohem více informacemi, v roce 2000 došlo k dalším úpravám a k překladu stránek do **angličtiny**. V roce 2001 byly naše stránky opět rozšířeny překladem stávající verze do **německého jazyka**, zřízením stránky se zpravodajem zoo „**URSUS**“ v **elektronické podobě**, zpracováním nové verze stránky, vysvětlující princip a organizaci tzv. **adopce zvířat** a zřízením stránky, týkající se **naučné stezky** v Expozici fauny Českosaského Švýcarska. Kromě toho byla vydána další dvě čísla zpravodaje „**URSUS**“ v **tiskové podobě**. Tento zpravodaj opět informoval širokou veřejnost o aktuálním dění v ZOO, o přírůstcích, akcích pro veřejnost a o adopci zvířat. Adopce zvířat se dále týkalo vydání informačního letáku a tisk nových permanentních vstupenek pro adoptivní rodiče. Informační leták představil nové pojetí adopce zvířat. Veškeré výstupy projektu byly v české a německé verzi.

1. Přeshraniční Zoo-Škola Děčín - Drážďany

V současnosti naše zoo nemá specializované oddělení pro specifickou práci s veřejností, zejména dětmi. V německé části Euroregionu Labe je takovéto zařízení pouze v Zoo Drážďany, která má dostatek zkušeností k tomu, aby pomohla zřídit zoo-školu v Děčíně. Předmětem projektu je **zřízení zoo-školy a dvou návštěvnických center v Zoo Děčín a rozšíření a modernizace stávající zoo-školy v Zoo Drážďany**. Cílem je poskytnout dostatek informací a vzdělání v oblasti živé přírody pro všechny skupiny návštěvníků a obyvatel města a regionu.

Projekt bude realizován v letech 2002 – 2007 a bude mít tyto části:

Přípravná fáze - vytvoření personálních předpokladů pro zřízení zoo-školy v Děčíně

vytvoření personálních předpokladů pro rozšíření zoo-školy v Drážďanech

Fáze výstavby - zřízení zoo-školy v Zoo Děčín a dvou návštěvnických center

rozšíření a modernizace zoo-školy v Drážďanech

Realizační fáze - aktualizace stávajících programů pro veřejnost, vývoj nových na obou stranách hranice, výměnné programy pro děti a veřejnost z ČR i SRN, založené především na aktivním zapojení dětí.

Kolegové ze Zoo Drážďany v případě realizace projektu pomohou naší zoo nejen zřídit zoo-školu, ale pomoci i s proškolením našeho zaměstnance a částečně i s vybavením školy. Zoo Drážďany se pokusí získat grant z programu INTERREG III, naše zoo požádá o příspěvek program Phare.

Publikační, prezentační a informační činnost

Kromě výstupů z projektů, realizovaných s podporou Evropské unie, připravila naše zoo následující publikace:

- společně se Zoo Ústí n/L a Podkrušnohorským zooparkem Chomutov vydání další ročenky Krajského zoologického klubu „**Fauna Bohemiae Septentrionalis**“
- zajištění přípravy a editace podkladů pro **Ročenku Unie českých a slovenských zoo 2000**

Závěr

Jak je vidět, spektrum činnosti naší zoo se v roce 2001 opět rozšířilo o řadu dalších aktivit a celková úroveň expozic a areálu zoo se zase posunula směrem nahoru. Máme řadu pozitivních ohlasů návštěvníků, kteří vítají postupnou přeměnu naší zoo. To vše s sebou samozřejmě přineslo zvýšení nákladů na činnost zoo. Z přehledu ale vyplývá, že jsme se pokusili jít i neprobádanými cestami a shánět prostředky na činnost i z jiných zdrojů, než je rozpočet města. Tato cesta není nezajímavá a rozhodně má budoucnost, v případě vstupu do Evropské unie se nám zkušenosti s čerpáním financí z jejích programů určitě budou hodit. Jen mám občas nepříjemný pocit, že naše aktivita budí dojem, že se o přísun peněz dokážeme postarat sami a rozpočet zřizovatele už s námi tolik nepočítá. Rád bych závěrem zdůraznil, že přes všechny úspěchy nejsme zdaleka u cíle, kterým je nejen definitivní a totální přeměna děčínské zoo v moderního konkurenta západním kolegům, ale především vytvoření optimálního prostředí pro vzácné a ohrožené druhy chovaných zvířat. Čeká nás ještě hodně práce s rekonstrukcí dalších nevyhovujících staveb, s využitím stávajících volných ploch, s vytvořením kvalitního zázemí pro provoz zoo i pro návštěvnickou veřejnost. Zoo je zařízením, které má v rámci okresu jednu z nejvyšších (ne-li absolutně nejvyšší) návštěvností a podle mého názoru by tomu měla odpovídat nejen míra provozní, ale rozhodně také investiční podpory ze strany města. Věřím, a doufám, že stejně tak činí všichni naši příznivci, jejichž tábor se neustále rozrůstá, že se časem dočkáme stejně masívní podpory, jakou naše město poskytlo jiným institucím.

Ing. Lubomír Moudrý
director@zoodecin.cz

Rok 2000 očima zoologa

V loňském roce se nám podařilo postavit nový pavilon pro ptáky, na který jsme čekali několik let. Tento pavilon je pro naši zahradu jedinečný tím, že návštěvník může vstoupit přímo do expozice a pozorovat ptáky, kteří se po celém prostoru pohybují volně. Expozice je zaměřena na oblast Indonésie, je zde možno vidět nové druhy opeřenců, z nichž někteří jsou dokonce historicky prvními exponáty v naší zoo: 1,1 majna Rothschildova (*Leucopsar rothschildi*), 2,2 drozdec červenouchý (*Pynonoctus jococus*), 1,1 sojkovec zrcadlový (*Garrulax mitratus*), 1,1 drozdec dvouskvrnný (*Pynonoctus bimaculatus*), 1,1 holub celebeský (*Gallinolumba tristigmata*), 1,0 křepel korunkatý (*Rollulus roulroul*), 1,1 ledňáček zelenohlavý (*Halcyon chloris*). Ve volné části Ptačího domu nalezlo ještě úkryt dalších 5 druhů ptáků - křepel korunkatý (*Rollulus roulroul*), ledňáček zelenohlavý (*Halcyon chloris*), majna Rothschildova (*Leucopsar rothschildi*), lori čárkovaný (*Eos reticulata*), holub japonský (*Treron sieboldii*). Chov majny Rothschildovy znamená pro naši zoo účast v již 13. Evropském chovném programu (EEP).

Velcí papoušci jsou ve třech přilehlých voliérách, neboť by zničili vysázenou flóru. Dovozem samice kakadu žlutolícího sumbského (*Cacatua sulphurea citrinocristata*) jsme vytvořili pár a deponací 1,1 ara vojenský (*Ara militaris*) ze Zoo Ústí nad Labem a koupil 0,2

ara rudobřichý (*Ara manilata*) ze Zoo Ostrava jsme obsadili další dvě voliéry. Oba druhy arů samozřejmě nezapadají do koncepce pavilónu a budou zde pouze do té doby, kdy se nám podaří dovézt další dva druhy kakadu.

Další novou ukončenou stavbou s novými druhy jsou dvě ubikace s výběhy pro drápkaté opičky a kotuly. Rozhodli jsme se zde vytvořit pouze samčí skupinu kotulů veverovitých (*Saimiri sciureus*). Dva jedince jsme dovezli ze Zoo Budapest výměnou za námi odchovanou samičku babirusy celebeské (*Babyroussa babyroussa*) a jednoho samečka u nás deponovala Zoo Ústí nad Labem. Druhou část měli obývat vzácní tamaríni skákaví - kalimika (*Callimico goeldii*). Bohužel po dovozu dvou samců ze Zoo Apenheul v Holandsku jeden sameček uhynul již v karanténě a druhý několik dní po jejím ukončení na zápal plic. Doufáme, že v brzké době tuto část doplníme o nové jedince, neboť drápkaté opičky zaujmou každého návštěvníka.

Nad stávajícím malým rybníčkem byla vybudována voliéra pro černé čápy, kterou jsme doplnili ještě o nové druhy: kvakoš noční (*Nycticorax nycticorax*) a slípka zelenonohá (*Gallinula chloropus*).

Jako každý rok, tak i v roce 2001 se nám podařilo dopárovat několik vzácných zvířat a tímto doplnit chovné skupiny. Sestavením dvou chovných párů norků evropských (*Lutreola lutreola*) jsme jako první zoo v Čechách a na Slovensku odchovali tato vzácná zvířata, zapojená do Evropských chovných programů (EEP), do nichž jsou zapojeny také majny Rotschildovy (*Leucopsar rothschildi*), které jsme v tomto roce odchovali. Dovozením 1,0 jeřáb bělošijí (*Grus vipio*) ze Zoo Tallinn z Estonska jsme vytvořili pár, od kterého bychom rádi v příštím roce odchovali mláďata a tak se stali první zoo u nás, které se tento druh podařilo rozmnožit. Do Expozice fauny Českosaského Švýcarska přibyli dva včelojedi lesní (*Pernis apivorus*), 1,0 sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*), který bohužel uhynul po měsíci na akutní katar tlustých střev, 1,1 tetřívka obecná (*Lyrurus tetrix*), 0,1 tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*). Chov tetřevovitých ptáků je velmi náročný. Největším problémem je stres a náchylnost na parazity, které způsobili úhyn 0,1 tetřívka obecná (*Lyrurus tetrix*) a páru tetřevů hlušců (*Tetrao urogallus*).

Již tradičně byly odchovy u lam krotkých (*Lama glama*), kapybar vodních (*Hydrochaerus hydrochaeris*), babirus celebeských (*Babyroussa babyroussa*), mar stepních (*Dolichotis patagonica*), ovcí ouessantských (*Ovis aries*), malp hnědých (*Cebus apella*), psounů preriových (*Cynomys ludovicianus*) a čápů bílých (*Ciconia ciconia*). Poprvé se můžeme pochlubit i odchovem samečka kančila menšího (*Tragulus javanicus*), od páru dovezeného loňského roku. Dalším významným odchovem, kterého si ceníme, je mláďe seriemy rudozobé (*Cariama cristata*), na které jsme čekali osm let.

Nepříjemnou, ale přirozenou součástí chovu je i úhyn. Velkým zklamáním byl pro nás úhyn samice levharta perského (*Panthera pardus saxicolor*), která po porodu uhynula na zánět dělohy. Nešťastnou náhodou jsme přišli o samce lamy vikuni (*Vicugna vicugna*), do jejichž výběhu se vyražením dveří dostali kamzíci běláci (*Oreamnos americanus*) a samice kamzíka pobodala samce vikuni, který na následky zranění podlehl. V noční expozici Sulawesi nám uhynul 1,1 outloň váhavý (*Nycticebus coucang javanicus*) na salmonelu. V „Českosaském Švýcarsku“ nám jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*) zabil přes pletivo 1,0 ostříž lesní (*Falco subbuteo*), což byl jediný exemplář, vystavovaný v našich zoo. Yersiniová infekce byla příčinou úhynu 0,1 jaguarundi (*Herpailurus yaguarondi*). Nemalou ztrátu nám způsobila škodná ve voliére pěvců a dokonce usmrtila jedno ze dvou mláďat sériem rudozobých (*Cariama cristata*). Chovný samec seriemy uhynul na degeneraci jater. Kuriozním způsobem došlo k úhynu mar stepních (*Dolichotis patagonica*). V jejich výběhu každoročně na podzim vyrůstaly houby (muchomůrka červená). Roky předtím si jich nevšímaly, až letos došlo k otravě několika kusů.

Snahou každé zoo je vytvářet nové a lepší prostředí, jak pro chovaná zvířata, tak i pro návštěvníky. Staré železné klece, zábradlí a ohrady nahrazujeme přírodním materiálem (dřevo, kámen), v kombinaci s elektrickým ohradníkem. Takto jsme pojali přestavbu výběhů

lam a kamzíků, kde bude možno pozorovat zvířata bez mříží. I nové stavby chceme řešit tímto způsobem. Výsadbou zeleně v areálu dotváříme nemalou měrou vzhled celé zoo.

Tímto bych chtěl poděkovat všem, kteří svojí činností přispívají ku prospěchu celé zahrady.

Roman Řehák
zoolog@zoodecin.cz

Seznam zvířat

Savci 44 druhů/144 zvířat

Stav	1. 1. 2001	Odchov	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2001
Klokan parma Thylogale parma	1.1					1.1
Outloň váhavý Nycticebus coucang-javanicus	1.1			1.1		0.0
Tamarín skákavý Callimico goeldii			2.0	2.0		0.0
Kotul veverovitý Saimiri sciureus			4.0			4.0
Malpa hnědá Cebus apella	3.2	1.0				4.2
Makak medvědí Macaca arctoides	1.0					1.0
Makak tmavý Macaca nigra nigra	2.2					2.2
Mangabej černý Cercocebus aterrimus	3.2	1.0				4.2
Kočkodan černolící Cercopithecus ascanius	1.1					1.1
Norek evropský Lutreola lutreola	0.1	2.0	2.1	1.0		3.2
Jezevec evropský Meles meles meles	0.1					0.1
Mýval severní Procyon lotor	1.3					1.3
Medvěd grizzly Ursus arctos horribilis	1.1					1.1
Liška obecná Vulpes vulpes	1.1					1.1
Vlk evropský Canis lupus	1.0		2.0			3.0
Ocelot stromový – margay Leopardus wiedii	0.1					0.1
Kočka divoká Felis silvestris	1.1					1.1

Kočka rybářská <i>Prionailurus viverrinus</i>	2.2					2.2
Jaguarundi <i>Felis yagouarundi</i>	1.1			0.1		1.0
Rys ostrovid <i>Lynx lynx</i>	1.1					1.1
Levhart perský <i>Panthera pardus saxicolor</i>	1.1			0.1		1.0
Veverka obecná <i>Sciurus vulgaris</i>			1.1			1.1
Veverka Prévostova <i>Callosciurus prevostii</i>	0.2		1.2		0.1	1.3
Burunduk páskovaný <i>Tamias sibiricus</i>	1.1					1.1
Hutie kubánská <i>Capromys pilorides</i>	2.1	1.0				3.1
Urson kanadský <i>Erethizon dorsatum</i>	1.0		0.1	0.1		1.0
Mara stepní <i>Dolichotis patagonica</i>	4.6	0.2		1.2	1.2	2.4
Kapybara vodní <i>Hydrochoerus hydrochaeris</i>	5.2		0.1		3.0	2.3
Aguti středoamerický <i>Dasyprocta punctata</i>	2.0	1.0	2.3	1.1	1.1	3.1
Psoun preriový <i>Cynomys ludovicianus</i>	2.3	1.1			1.1	2.3
Králík divoký <i>Oryctolagus cuniculus</i>	1.1					1.1
Králík domácí <i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>	4.7	0.0.32	0.2		0.0.31	4.9.1
Zajíc polní <i>Lepus europaeus</i>			1.1	1.0		0.1
Kůň domácí – hucul <i>Equus caballus</i>	1.2					1.2
Osel domácí <i>Equus asinus</i>	2.1					2.1
Babirusa celebeská <i>Babyrousa babyrussa</i>	2.2	0.1			1.1	1.2
Prase divoké <i>Sus scrofa</i>	1.0					1.0
Lama krotká <i>Lama glama</i>	3.7	3.1			2.3	4.5
Lama vikuňa <i>Vicugna vicugna</i>	1.2			1.0		0.2
Kančil menší <i>Tragulus javanicus</i>	2.1	1.0		1.0		2.1
Jelen vepří <i>Axis porcinus</i>	1.0					1.0
Srnec evropský <i>Capreolus capreolus</i>	0.2					0.2

Anoa horský Bubalus quarlesi	2.2					2.2
Kamzík běláč Oreamnos americanus	1.3			0.1		1.2
Koza domácí Capra hircus f.d.	0.2					0.2
Ovce ouessantská Ovis aries	1.4	1.2			1.2	1.4

Ptáci
58 druhů/155 zvířat

Stav	1. 1. 2001	Odchov	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2001
Nandu pampový Rhea americana	1.1					1.1
Kvakoš noční Nycticorax nycticorax			0.0.5	0.0.2		0.0.3
Čáp bílý Ciconia ciconia	1.1	0.0.2			0.0.2	1.1
Čáp černý Ciconia nigra	1.1			0.1		1.0
Čája chocholátá Chauna cristata	1.1					1.1
Slípka zelenonohá Gallinula chloropus			0.0.1			0.0.1
Kachnička mandarínská Aix galericulata	2.2		0.2			2.4
Kachnička karolínská Aix sponsa	2.2					2.2
Čírka žlutozobá Anas flavirostris	1.1					1.1
Ostralka štíhlá Anas acuta	1.1					1.1
Kachna laysanská Anas laysanensis	1.2			0.1		1.1
Kachna bahamská Anas bahamensis			1.1			1.1
Husice rezavá Tadorna ferruginea	1.1			1.1		0.0
Husice liščí Tadorna tadorna			1.1			1.1
Hohol severní Bucephala clangula	3.3					3.3
Křepel korunkatý Rollulus roulroul			1.1		0.1	1.0
Tetřev hlušec Tetrao urogallus	1.0		0.1	1.1		0.0
Tetřívka obecná Lyrurus tetrix			1.1	0.1		1.0
Jeřábek lesní	0.1		1.0			1.1

Tetrastes bonasia						
Koroptev polní Perdix perdix	0.0		2.0			2.0
Bažant Wallichův Catreus wallichi	1.0			1.0		0.0
Bažant Edwardsův Lophura edwardsi	2.2		0.1	1.2		1.1
Bažant tibetský Crossoptilon crossoptilon	1.1					1.1
Kur Sonneratův Gallus sonneratii	0.1			0.1		0.0
Páv bílý korunkatý Pavo cristatus	0.2					0.2
Jestřáb lesní Accipiter gentilis	1.1				1.1	0.0
Ostříž lesní Falco subbuteo	1.0			1.0		0.0
Raroh velký Falco cherrug	0.1					0.1
Sokol stěhovavý Falco peregrinus			1.0	1.0		0.0
Včelojed lesní Pernis apivorus	0.0.2					0.0.2
Jeřáb bělošíjí Grus vipio	0.1		1.0			1.1
Seriema rudozobá Cariama cristata	1.1	0.1		1.0		0.2
Holub domácí pávík Collumba livia f. domestica			3.3			3.3
Holub doupňák Columba oenas	3.1			0.1	3.0	0.0
Holub japonský Treron sieboldii	0.1			0.1		0.0
Holub celebeský Gallicolumba tristigmata			1.1			1.1
Hrdlička chechtavá Streptopelia roseogrisea	2.2			2.2		0.0
Lori červený Eos bornea cyanonothus	1.0					1.0
Lori čárkovaný Eos reticulata	2.2			1.0		1.2
Lori žlutohřbetý Lorius garrulus	1.1					1.1
Lori zelenopáskový mnohobarvý Trichoglossus haematodus	1.1			0.1	1.0	1.1
Ara rudobřichý Ara manilata			0.2			0.2
Ara vojenský Ara militaris			1.1			1.1
Kakadu žlutolící sumbský	1.0		0.1			1.1

Cacatua sulphurea citrinocristata						
Papoušek vlnkovaný Melopsittacus undulatus	2.3	0.035			0.028	7.5
Papoušek senegalský Poicephalus senegalensis	1.1					1.1
Sova pálená Tyto alba	2.2	0.01			0.01	2.2
Kalous ušatý Asio otus	0.2					0.2
Sýček obecný Athene noctua	2.2	2.1				4.3
Výr velký Bubo bubo	1.0		0.1			1.1
Sovice sněžná Nyctea scandiaca	1.1					1.1
Kulíšek nejmenší Glaucidium passerinum	0.1			0.1		0.0
Výreček malý Otus scops	1.1		1.1			2.2
Puštík obecný Strix aluco	0.0.3					0.0.3
Sýc rousný Aegolius funereus	0.2			0.2		0.0
Sovice krahujová Surnia ulula	1.1					1.1
Lelkoun soví Podargus strigoides	0.1					0.1
Ledňáček zelenohlavý Chalcyon chloris			1.1			1.1
Dlask tlustozobý Coccothraustes cannabina	1.0					1.0
Drozdovec červenouchý Pynonoctus jocosus			2.2			2.2
Drozdovec dvouskvrnný Pynonoctus bimaculatus			1.1	0.1		1.0
Sojkovec zrcadlový Garrulax mitratus			1.1			1.1
Stehlík obecný Carduelis carduelis	3.3					3.3
Zvonek zelený Carduelis chloris	2.2					2.2
Čížek lesní Carduelis spinus	2.2					2.2
Strnad zahradní Emberiza citrinella	0.1					0.1
Majna Rothschildova Leucopsar rothschildi		0.2	1.1			1.3
Kavka obecná Corvus monedula	0.1		1.1			1.2
Ořešník kropenatý	1.1		1.0	1.0		1.1

Nucifraga caryocatactes						
Krkavec velký Corvus corax	1.1					1.1

**Obojživelníci a plazi
6 druhů/26 kusů**

Stav	1. 1. 2001	Odchov	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2001
Mlok skvrnitý Salamandra salamandra	0.0.2					0.0.2
Ropucha obecná Bufo bufo	5.5					5.5
Skokan hnědý Rana temporaria	0.0.3					0.0.3
Želva nádherná Trachemys scripta elegans	1.1.5					1.1.5
Užovka červená Elaphe guttata	1.1	0.0.7			0.0.7	1.1
Zmije obecná Vipera berus	1.1					1.1

Celkem: 108 druhů, 325 zvířat

Ohrožené druhy zvířat, chované v rámci Evropských záchovných programů

Bažant Edwardsův – Lophura edwardsi
 Jeřáb bělošíjí – Grus vipio
 Kakadu žlutolící sumbský – Cacatua sulphurea citrinocristata
 Majna Rotschildova – Leucopsar rotschildi
 Makak chocholatý – Macaca nigra nigra
 Norek evropský – Lutreola lutreola
 Kočka rybářská – Felis viverrinus
 Ocelot stromový - margay – Leopardus wiedii
 Levhart perský – Panthera pardus saxicolor
 Babirusa celebeská – Babyrousa babyrousa
 Lama vikuňa – Vicugna vicugna
 Kančil menší – Tragulus javanicus
 Anoa horský – Bubalus quarlesi

Druhy zvířat, zapsaných v Mezinárodních plemenných knihách

Kočka rybářská – Felis viverrinus
 Ocelot stromový - margay – Leopardus wiedii
 Levhart perský – Panthera pardus saxicolor
 Vikuňa – Vicugna vicugna
 Babirusa celebeská – Babyrousa babyrousa

Druhy zvířat, zapsaných v Evropských plemenných knihách

Čáp černý – Ciconia nigra
 Klokan parma – Macropus parma
 Mangabej černý – Cercocebus aterrimus

Další významné ohrožené druhy zvířat – Červená kniha IUCN

Bažant tibetský – *Crossoptilon crossoptilon*

Kachna laysanská – *Anas layanensis*

Nandu pampový – *Rhea americana*

Lori čárkovaný – *Eos reticulata*

Lori žlutohřbetý – *Loris garrulus*

Ara vojenský – *Ara militaris*

Makak medvědí – *Macaca arctoides*

Kočka divoká – *Felis silvestris*

Jaguarundi – *Felis yagouarundi*

Ohrožené druhy fauny ČR

Mlok skvrnitý – *Salamandra salamandra*

Skokan hnědý – *Rana temporaria*

Ropucha obecná – *Bufo bufo*

Zmije obecná – *Vipera berus*

Kvakoš noční – *Nycticorax nycticorax*

Čáp bílý – *Ciconia ciconia*

Čáp černý – *Ciconia nigra*

Slípka zelenonohá – *Gallinula chloropus*

Ostralka štíhlá – *Anas acuta*

Hohol severní – *Bucephala clangula*

Koroptev polní – *Perdix perdix*

Jeřábek lesní – *Tetrastes bonasia*

Tetřívěk obecný – *Lyrurus tetrix*

Výreček malý – *Otus scops*

Sova pálená – *Tyto alba*

Sýček obecný – *Athene noctua*

Sýc rousný – *Aegolius funereus*

Puštík obecný – *Strix aluco*

Kalous ušatý – *Asio otus*

Výr velký – *Bubo bubo*

Raroh velký – *Falco cherrug*

Kavka obecná – *Corvus monedula*

Krkavec velký – *Corvus cora*

Ořešník kropenatý – *Nucifraga caryocatactes*

Veverka obecná – *Sciurus vulgaris*

Vlk evropský – *Canis lupus*

Kočka divoká – *Felis silvestris silvestris*

Rys ostrovid – *Lynx lynx*

ZOO očima ekonoma**Výsledek hospodaření ZOO**

Provoz	
Příjmy	Kč
Dotace zřizovatele	9 103 000,--
Dotace MŽP	1 251 000,--
Dotace ÚP – VPP	504 000,--
Příspěvek EU (Phare + Leonardo da Vinci)	1 375 000,--
<i>Vlastní výkony</i>	
Vstupné	1 553 000,--
Prodej upomínkových předmětů	422 000,--
Prodej občerstvení	628 000,--
Prodej zvíře	108 000,--
Reklama	65 000,--
Ostatní příjmy	286 000,--
Celkem	15 295 000,--
Dary, adopce	412 000,--
Celkem příjmy	15 707 000,--
Výdaje	
Materiál	1 114 000,-
Krmivo	1 339 000,--
Energie	1 076 000,--
Vodné a stočné	228 000,--
Nákup zvíře	125 000,--
Náklady na zboží	762 000,--
Mzdy	4 781 000,--
Zdrav. a soc. pojištění	1 640 000,--
Zákonné soc. náklady	169 000,--
Ostatní soc. náklady	76 000,--
Opravy a udržování	576 000,--
Cestovné	231 000,--
Služby	2 471 000,--
Odpisy	300 000,--
Ostatní náklady	338 000,--
Celkem	15 226 000,--
Rezervní fond	412 000,--
Zlepš. hospod. výsledek	69 000,--
Celkem výdaje	15 707 000,--

Investice 2001	
Zdroje	Kč
Dotace zřizovatele	447 000,--
Odpisy DHM	300 000,--
Příděl ze zlepšeného HV	36 000,--
Převod zůstatku zdrojů z r. 2000	315 000,--
Zdroje celkem	1 098 000,--
Čerpání	

Na pořízení investic	251 000,--
Převod zdrojů na rok 2002	847 000,--
Čerpání celkem	1 098 000,--

Hospodaření Zoologické zahrady Děčín skončilo za rok 2001 se zlepšeným hospodářským výsledkem 69 154,- korun.

Výkony jsme splnili na 103,8%, což představuje překročení o 162 tisíc korun, ale z toho například tržby za vlastní výkony jsme splnili pouze na 80%. Snížení tržeb způsobil nižší počet návštěvníků, způsobený nepříznivým počasím v měsících březen, červen a září. Naopak jiné ostatní výnosy jsme splnili na 189,3%, což představuje 683 tisíc korun navíc oproti ročnímu plánu, kde jsme nepočítali s příspěvky od Phare na projekty ve výši 762 tisíc korun. Obdržením dotace od MŽP ve výši 1 251 tisíc korun se nám uvolnily provozní prostředky na úhradu vlastního podílu u projektů s grantem Phare a Leonardo da Vinci a požádali jsme o převod provozních prostředků na investice na hydrogeologický vrt ve výši 447 tisíc korun.

Náklady jsme čerpali na 105,7%, což představuje překročení o 826 tisíc korun. Přecherpání vzniklo například u těchto nákladových položek- spotřeba materiálu, spotřeba energie, cestovné, ostatní služby a jiné ostatní náklady. Naopak úspora se projevila u účtů – prodané zboží, opravy a udržování a mzdové náklady, kde vznikla úspora hlavně vysokou nemocností zaměstnanců a předčasným ukončením pracovního poměru 6 sezónních zaměstnanců z důvodu nepříznivého počasí.

Návštěvnost zoo klesla o 581 návštěvníka oproti roku 2000. Celkem naši zoo navštívilo 54 812 osob a prodejnu s noční expozicí Sulawesi na Teplické ulici 7 731 návštěvníků, celkově navštívili zařízení ZOO Děčín 62 543 návštěvníci. Z toho bylo 16 121 neplatících návštěvníků, kteří využili volných vstupenek za adopci zvířat, volného vstupného v noční expozici v Sulawesi shopu a děti do 3 let věku.

Ingeborg Opavová
ekonom@zoodecin.cz

ZOO a veřejnost

Rok 2002 zahájila naše ZOO spolu s Domem dětí a mládeže Teplická ul. pořádáním společného dětského karnevalu, který se konal dne 27. ledna. Pro děti jsme přichystali spoustu soutěží, nechyběla ani tombola a vyhlášení nejhezčí masky.

Ve dnech 5. a 6. února jsme navštívili ZŠ Míru v Děčíně a uspořádali besedy o zvířatech spojené s promítáním diapozitivů pro žáky této školy.

Během jarních prázdnin, 19.-23. února, proběhl v areálu ZOO soutěžní naučný test, ve kterém si děti mohly ověřit své znalosti o zvířatech chovaných v naší ZOO.

Návštěvnickou sezónu roku 2001 jsme zahájili první akcí pro veřejnost, konanou dne 1. dubna pod názvem „Jak se budí jaro?“. Během této akce jsme pokřtili první mládě nového roku – samičku lamy krotké. Kmotrem a kmotrou se jí stali populární herci Václav Vydra a Jana Boušková. Hudební vystoupení zajistil hudebník Josef Bříško. Počasí nám přálo a přišlo k nám přes 1000 příznivců.

Den Země jsme tento rok oslavili dne 22. dubna pořadem „Země zvířat i lidí“. Program jsme zahájili zvoněním budíků v rámci projektu „Lidé, vzbud'te se!“, do kterého je zapojena řada evropských ZOO. Na své budíky v naší ZOO zazvonilo celkem 83 návštěvníků. Poté jsme vyhlásili podpisovou kampaň „Zastavte jatka v afrických pralesích“ – v originále „Bushmeat Campaign“ proti masovému vybíjení lidoopů v Africe, pořádanou

Evropskou asociací zoo a akvárií (EAZA). Slavnostním okamžikem dne bylo otevření nového pavilonu exotického ptactva „Ptačí dům“ starostou města Děčína PaedDr. Vladimírem Medkem a zpěvačkou a herečkou Lucií Vondráčkovou. Hudební vystoupení tentokrát zajistila skupina Helena a její chlapi. I přes nepříznivé a mrazivé počasí přesáhla návštěvnost 520 osob.

Dne 1.června – Mezinárodní den dětí – měly všechny děti vstup do ZOO zdarma. Na oslavu tohoto svátku proběhla dne 3. června další akce pro děti s názvem „Děti slaví v ZOO“. Spolu s Josefem Bříškem jsme pokřtili dvě ovečky ouessantské a také samečka lišky obecné. Vyhlášena byla výtvarná soutěž na téma „Mé nejoblíbenější zvířátko“.

Děti, které předložily dne 29.června své vysvědčení ze školy se samými jedničkami, měly opět vstup do ZOO zdarma. Pro všechny byl připraven zábavný program, během kterého jsme pokřtili vzácný přírůstek seriemu rudozobou.

10. července jsme navštívili dětský letní tábor v kempu Ferdinand v Srbské Kamenici s besedou o zvířatech, kterou jsme představili naši ZOO a zvířata v ní chovaná, a děti také dostaly příležitost zasoutěžit si.

S letními prázdninami jsme se rozloučili první zářijovou nedělí 2. září během pořadu „Škola je tu!“. Se zpěvačkou Heidi Janků jsme slavnostně otevřeli novou expozici drápkatých opiček a pokřtili 2 malé sourozence vzácných norků evropských, které se naší ZOO podařilo úspěšně odchovat poprvé v republice. Nechyběly ani soutěže pro děti a hudební vystoupení kapely Helena a její chlapi. Navštívit nás tento den přišlo 500 osob.

Ve dnech 6.-10. září se konala výroční konference sdružení evropských zoo-pedagogů (EZE) v anglickém Marwellu, které se zúčastnila Kateřina Majerová.

Tradiční Den adoptivních rodičů se tento rok uskutečnil až 8. září. V ZOO se sešli adoptivní rodiče nejen z Čech, ale také ze sousedního Německa. Program zahájil ředitel ZOO, který informoval o novém systému adopce zvířat v ZOO Děčín, následovala společná prohlídka ZOO a občerstvení.

V týdnu 10.-14. září opět probíhal další ročník Barevného týdne – výtvarné dílny pod širým nebem. Zúčastnilo se ho 306 dětí ze šesti základních škol děčínského okresu. 15.září jsme Barevný týden ukončili vyhlášením vítězů, pro návštěvníky jsme uspořádali výstavku výtvarných děl k prohlédnutí. Součástí slavnostního programu bylo i otevření druhé části naučné stezky v Expozici fauny Českosaského Švýcarska.

16. září navštívili naši zahradu zahraniční kolegové z různých světových ZOO v rámci předkonferenčního zájezdu výroční konference EAZA po českých ZOO.

Ukončení sezóny v ZOO připadlo tento rok na 30. září, kdy jsme pořádali akci s názvem „I zvířata mají svátek“. Společně s herečkou Yvetou Blanarovičovou jsme pokřtili mládě malpy hnědé, hudební program zajistila kapela „Na truc“. V rámci zábavného odpoledne jsme vyhodnotili a uzavřeli podpisovou kampaň „Zastavte jatka v afrických pralesích“. Celé akce se zúčastnilo 500 návštěvníků.

Na podzimní prázdniny 26. – 30. října jsme pro dětské návštěvníky připravili v areálu ZOO vědomostní soutěž. Výherce soutěže se stal kmotrem mláděte kančila menšího, kterého jsme pokřtili v expozici nočních zvířat Sulawesi v Teplické ulici.

Již tradičně se dne 9. prosince konala „Mikulášská se ZOO“. Program pro děti začal tentokrát v ZOO vystoupením čerta, Mikuláše a anděla, nechyběly ani křtiny vzácné babirusy celebeské. Poté se děti a rodiče přesunuli do Městského divadla Děčín, kde shlédli pohádku „Malá mořská víla“ v podání souboru Mladá scéna z Ústí nad Labem.

Pokračovali jsme také v naší účasti v projektu E.Z.I.T.T. – projekt vzdělávání v oblasti informačních technologií v evropských ZOO. Ve dnech 24. – 28. května se Kateřina Majerová, Dita Bendová, Roman Řehák a Zuzana Slouková zúčastnili studijní cesty do ZOO Dublin, Irsko, kde byly projednány nedostatky projektu a jejich možná řešení. Další a zároveň závěrečná schůzka se konala ve dnech 24.-25. června v ZOO Budapešť, Maďarsko, které se

zúčastnili ředitel ZOO Ing. Lubomír Moudrý, Kateřina Majerová, Sabina Glöcknerová a Lenka Richterová. Projekt byl úspěšně zakončen v měsíci červenci 2001.

I v roce 2001 jsme ve spolupráci s Městskou knihovnou Děčín uspořádali pro veřejnost tři přednášky z cyklu „Z Čech na různé konce světa“. Přednášet přijeli: Ing. Zdeňka Jeřábková a Ing. Věra Vrabcová ze ZOO Ústí n./L. na téma „Národní parky jihozápadu USA“ (8. března), Ing. Zdeněk Vitáček, ředitel Okresního vlastivědného muzea Česká Lípa, na téma „Namibie“ a Rostislav Stach z Podkrušnohorského zooparku Chomutov na téma „Kamčatka a národní rezervace Saudské Arábie“ (22. listopadu).

Návštěvnost ZOO Děčín za rok 2001 činila celkem 54 512 osob, z toho 27 052 dětí a 27 760 dospělých.

ZOO Děčín se prezentovala nejen v tisku a rádiích, ale také prostřednictvím televizi Nova, ČT 1, Prima a Lyra.

Dita Bendová
info@zoodecin.cz

Sponzoři, adoptivní rodiče v roce 2001

DÁRCE	HODNOTA DARU /Kč/
Silisan Děčín s.r.o.	32 576,80
Izopol, Dolní Poustevna	10 000,--
Termo Děčín a.s.	10 000,--
Lovochemie a.s., Lovosice	12 590,--
Bc. Alena Bílková, Děčín	8 000,--
Emílie Mrazíková, Krásný Studenec	2 000,--
MUDr. Jitka Kreuterová, Děčín	4 715,--
Vladimír Beran, Děčín	6 250,--
J. Schejbal a E. Houdková, Děčín	870,--
Rodina Granátova, Děčín	1 230,--
Základní škola Vojanova, Děčín	670,--
Základní škola Na Stráni, Děčín	1 630,--
Ing. Pavel Panenka, Děčín	2 550,--
Marboro spol. s.r.o., Děčín	5 430,--
Schillergymnasium – Projektgruppe, Pirna	584,50
Kristýnka Donátová, Děčín	670,--
Základní škola Komenského nám., Děčín	670,--
Klub českých turistů, Krásná Lípa	1 510,--
Miroslav Tůma, Děčín	1 230,--
Stap Vilémov, a.s., Vilémov u Šluknova	6 590,--
Společnost pro přepravu ročních období, Děčín	1 340,--
Hans-Peter Reinhardt, Heiligenstadt	6 996,50
ZŠ Gen. Svobody, Nový Bor	1 187,10
Ivana Suchanová, Děčín	300,--
Dr. Heinze Dieter, Děčín	670,--
Základní škola Máchovo nám., Děčín	520,--
Základní škola Máchovo nám., Děčín	500,--
Základní škola Školní ul., Děčín	1 230,--
P. Skalská a V. Drozda, Děčín	520,--

World Courier CR, s.r.o., Praha	4 930,--
Základní škola Želenice, Děčín	670,--
MUDr. Mahulena Čejková, Děčín	1 000,--
M. Pánek a K. Jiráková, Děčín	520,--
Václav Kazda, Prachatice	1 230,--
Familie Hut, Dresden	670,--
TJŠB Březina, Loukov	870,--
Rodina Bendova, Děčín	1 340,--
Ing. Josef Holub, Děčín	875,--
Ing. Milan Kunc, Děčín	3 450,--
ZVŠ Benešov n.Pl.	670,--
Mateřská škola Májová, Děčín	670,--
Alfred Godau, Berlín	8 265,--
Městská rada Děčín	4 930,--
MUDr. Jitka Kreuterová, Děčín	3 730,--
Václav Drozda, Děčín	1 000,--
Dana Skalská, Děčín	870,--
MUDr. Jarmila Staňková, Jílové u Děčína	9 880,--
Lenka Watersová, Děčín	500,--
Jana Watersová, Děčín	520,--
Mateřská škola K.H.Borovského, Děčín	3 179,30
MUDr. Jarmila Staňková, Jílové	5 430,--
Studenti Gymnázia Děčín	670,--
SOŠ a SOU Ruská, Děčín	5 420,--
Architektonická kancelář Děčín	2 450,--
Martin Šebor, Krásná Lípa	4 930,--
Jana Šeborová, Krásná Lípa	6 590,--
PhDr. Jan Benda, Ústí nad Labem	3 450,--
Mateřská škola Javorská, Jílové u Děčína	670,--

CELKEM

202 409,20

Občané města Pirny a okolí v rámci akce „Initiative für ZOO Děčín“

DÁRCE	HODNOTA DARU /Kč/
Doris Dünnebier, Pirna	3 040,--
Eva Switala, Pirna	1 230,--
Bürgertreff „KOMM“, Pirna	1 230,--
Astrid Dietzel, Graupa	870,--
Dieter Eule, Pirna	2 220,--
Steffen Köhler, Pirna	1 560,--
Barbara Niklas, Pirna	1 510,--
Ingeborg Knöckel, Moritzburg	1 980,--
Holger und Steffi Schwann, Dresden	4 930,--
Stadtmuseum Pirna	652,--
Verein „Rio“e.V., Pirna	2 700,--
Freunde des Pirnaer Wochenkurier	4 930,--
Egon Flade, Dresden	3 450,--

Ch.und H.P.Bohrig, Pirna	9 880,--
Stadt Pirna	18 000,--
Henning Hübener, Pirna	3 730,--
Thoralf Böser, Bautzen	3 730,--
Johannes Koll, Pirna	3 450,--
Inge Arbeiter, Pirna	1 230,--
Christel Gröger, Pirna	1 230,--
Dr. Barbara Schulze, Dresden	6 340,--
Familie Kinitz, Struppen	670,--
Ingeborg Eule, Pirna	2 220,--
Helmut Banas, Pirna	870,--
Albrecht Dietzel, Pirna	870,--
Klaus Hensel, Pirna	2 450,--
Annemarie Träger, Pirna	670,--
Oberbürgermeister Marcus Ulbig, Pirna	9 880,--
Daniel Schill, Pirna	450,--
Jana Krupka, Dresden	870,--
Kerstin Löbel, Pirna	1 510,--
Dieter Wünsche, Dresden	870,--
Dora Wünsche, Pirna	870,--
CELKEM	100 092,--

Zvláštní poděkování

Instituce - sponzor	Důvod
Město Pirna	zajištění organizace adopce zvířat na německé straně
Evropská unie	dotace z programu Phare CBC 98 (Fond malých projektů) a z programu Leonardo da Vinci (projekt E.Z.I.T.T.)
Ministerstvo životního prostředí ČR	poskytnutí dotace na podporu chovu vzácných a ohrožených druhů zvířat světové a naší fauny, ekologické výchovy a osvěty veřejnosti a zapojení zoo do mezinárodní spolupráce
Sdělovací prostředky	celoroční podpora propagace zoo
HOCO Technik s.r.o. Děčín	bezplatná dodávka skel pro expozice drápkatých opiček a burunduků
Úřad práce Děčín	dotace na zřízení veřejně prospěšných pracovních míst
Zoo Tallinn (EST)	poskytnutí samce jeřába bělošíjího (Grus vipio) v rámci EEP
Apenheul Apeldoorn (NL)	poskytnutí 2 samců tamarína skákavého (Callimico goeldii) v rámci EEP
Zoo Torbiera (I)	poskytnutí 2,1 norek evropský v rámci EEP
Zoo Poznaň (PL)	bezplatné poskytnutí 2,3 aguti středoamerický
Zoo Warszawa (PL)	bezplatné poskytnutí 2 včelojedů lesních (Pernis apivorus)
Rádio Děčín	celoroční bezplatné zveřejňování inzerátů

Lesní úřad Děčín	parkosy, kulatina (materiál na úpravu expozic)
Natura Děčín – Ing. Grešík	potravinové doplňky pro zvěř
Unilever ČR (Algida)	bezplatné poskytnutí cen do soutěží pro děti
Tomáš Salov	bezplatné překlady do německého jazyka